

EXFAC03-SPR – Examen facultatum, språkvitenskap

Obligatorisk kvalifiseringsoppgave høstsemestret 2023

Besvarelsen av denne oppgaven må lastes opp i Canvas senest torsdag 28. september kl. 12.00, gjerne før. Du skal svare på alle de fire spørsmålene.

BOKMÅL

SPØRSMÅL 1: PRAGMATIKK

Man kan tenke seg forskjellige tolkninger av denne setningen ut fra situasjonen den ytres i: «Dersom han kommer på treningen i dag, drar i hvert fall jeg». Foreslå to ulike tolkninger og gi grunner for tolkningsforslagene dine der du også forklarer hva vi mener med pragmatisk mening og semantisk betydning. Bruk eksemplet til å forklare hva deiksis er også.

Spørsmål 2: SPRÅKLYDLÆRE

Forklar grunnlaget for fagtermene som beskriver artikulasjonssteder for konsonanter. Gi deretter en fonetisk transkripsjon av «kjøpekraftsberegningen» slik du mener du uttaler dette ordet. Oppgi dialektområde og/eller språklig bakgrunn. (Du finner fonetiske symboler nederst i dette dokumentet.) Lag deretter to minimale par som viser henholdsvis et eksempel på distinktiv opposisjon mellom kort og lang vokal i norsk, og et eksempel på distinktiv opposisjon mellom stemt og ustemt oral lukkelyd i norsk.

Spørsmål 3: MORFOLOGI

Vis den morfologiske oppbygningen til ordet «kjøpekraftsberegningen» med et morfologisk tre, og forklar de begrepene du bruker. Si deretter hvilke grammatiske trekk ordet «snilt» har i setningen «Det var snilt». Lag til slutt egne eksempler hvor du bruker de grammatiske trekkene du kom fram til, ett ord for hvert trekk. Orda kan være fra ulike ordklasser.

SPØRSMÅL 4: SYNTAKS

For å svare på dette siste spørsmålet må du lese litt lenger fram i pensum enn undervisningen har kommet hittil. På norsk kan man si både «Statuen velta» og «Statuen ble velta». Forklar likheten og forskjellen mellom disse to setningene ved hjelp av de fire begrepene transitivitet, argument, aktiv og passiv, som du finner omtalt på sidene 340–341 og 345–347 i pensumboka SPRÅK.

Regler for denne skriftlige kvalifiseringsoppgaven:

1. Besvarelsen skal være et individuelt arbeid. Det er ikke anledning til gruppearbeid eller hjelp fra andre.
2. Svaret må være levert innen utløpet av fristen. Bare ved sykdom eller andre spesielle forhold kan det gis utsettelse. Ved sykdom gis utsettelse kun etter en søknad med vedlagt legeerklæring som relaterer helsetilstanden til studiesituasjonen, jf. eksamensreglementet.
3. Vurderingsformen er «Godkjent/Ikke godkjent». Ved «Ikke godkjent» avgjør faglærer om det er grunnlag for at studenten kan få besvare en ny oppgave, i så fall med tre dagers innleveringsfrist.

NYNORSK

SPØRSMÅL 1: PRAGMATIKK

Ein kan tenkje seg ulike tolkingar av denne setninga utifrå situasjonen ho vert ytra i: «Dersom han kjem på treninga i dag, dreg i hvert fall eg». Gjer framlegg om to ulike tolkingar og gi grunnar for tolkingsframlegga dine der du også forklarer kva vi meiner med pragmatisk meining jamført med semantisk tyding. Bruk dømet til å forklare kva deiksis er òg.

Spørsmål 2: SPRÅKLYDLÆRE

Forklar grunnlaget for fagtermane som skildrar artikulasjonsstader for konsonantar. Gi deretter ein fonetisk transkripsjon av «kjøpekraftsberegningen» slik du meiner du uttaler dette ordet («-beregninga» om du vil). Oppgi dialektområde og/eller språkleg bakgrunn. (Du finn fonetiske symbol nederst i dette dokumentet.) Lag deretter to minimale par som viser

høvesvis eit døme på distinktiv opposisjon mellom kort og lang vokal i norsk, og eit døme på distinktiv opposisjon mellom stemd og ustemd oral lukkelyd i norsk.

Spørsmål 3: MORFOLOGI

Vis den morfologiske oppbygginga til ordet «kjøpekraftsberegninga» med eit morfologisk tre, og forklar dei omgrepa du nyttar. Sei deretter kva for grammatiske trekk ordet «snilt» har i setninga «Det var snilt». Lag til slutt eigne døme der du nyttar dei grammatiske trekk du kom fram til, eitt ord for kvart trekk. Orda kan vere frå ulike ordklassar.

SPØRSMÅL 4: SYNTAKS

For å svare på dette siste spørsmålet må du lese litt lenger fram i pensum enn undervisninga har kome hittil. På norsk kan ein seie både «Statuen velta» og «Statuen vart velta». Forklar likskapen og skilnaden mellom desse to setningane ved hjelp av dei fire omgrepa transitivitet, argument, aktiv og passiv, som du finn omtala på sidene 340–341 og 345–347 i pensumboka SPRÅK.

Reglar for denne kvalifiseringsoppgåva:

1. Svaret skal vere eit individuelt arbeid. Det er ikkje høve til gruppearbeid eller hjelp frå andre.
2. Svaret må vere levert innan fristen. Berre ved sjukdom eller andre spesielle tilhøve kan det gjevast utsetjing. Ved sjukdom kan det berre gjevast utsetjing etter søknad vedlagd legefråsegn som relaterer helsetilstanden til studiesituasjonen, jf. eksamensreglementet.
3. Vurderinga er «Godkjent/Ikkje godkjent». Dersom eit innlevert oppgåvesvar ikkje vert godkjent, avgjer faglærer om det er grunnlag for at studenten kan få svare på ei ny oppgåve, i så fall med tre dagars innleveringsfrist.

FONETISKE SYMBOL DU KAN KOPIERE FRA TIL TRANSKRIPSJONEN:

Konsonanter

Plosiver: p b t d t̥ d̥ c ʃ k g q ɣ ?

Nasaler: m ɱ n ŋ ɲ ɳ

Vibranter ('rulla lukkelyd'): B r R

Flikk (=tapp, 'flikka lukkelyd'): r

Flapp ('flappa lukkelyd'): ʀ

Frikativer: ɸ β f v θ ð s z ʃ ʒ ʒ ʒ ʒ j x ɣ χ ʋ h ɦ

Approksimanter: ʊ ɹ j ɰ

Laterale approksimanter: l ʎ ʟ

Vokaler

i ɣ i ɰ u u

ɪ ʏ ʊ

e ø ə ø ɥ o

ə

ɛ œ ɜ ʌ ɔ

æ e

a œ ɑ ɒ

Diakritika

Aspirert: ^h

Palatalisert: ^j

Labialisert: ^w

Velarisert: ^v

Lengdemarkering: :

Tonemkontur (tonelag): ^{1 2}

Sekundærtrykk: ,